

TÄHKEKE

NR. 1

1978

«ALATI VALMIS!»

Kõik kolmanda a klassi oktoobrilapsed olid tähejuhtide Kai ja Peetri pioneerirühma pidulikul koondusel külalisteks. Imestamist ja uudistamist oli palju, kuid Miku arvates oli kõige võimsam lõpp. See, kui pioneerid uhkelt rivis seistes külalise poole vaatasid. Külaliseks oli Nõukogude Liidu kangelane Endel Puusepp, rinnas Kuldtäht. Ta ütles neile: «Pioneer! Võitluseks Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei ürituse eest ole valmis!» Üksmeelselt ja uljalt kõlas vastus: «Alati valmis!» Nemad, oktoobrilapsed, tõusid ka püsti ja tasakesi sosistas nii mõnigi kaasa: «Alati valmis!»

Kui Kai järgmisel päeval tähe juurde tuli, kiitsid oktoobrilapsed koondust. Aga Mikk tahtis ikka kõike päris täpselt teada.

«Kuidas te teadsite, et onu Puusepa tervitusele tuleb vastata «Alati valmis!»?» päris ta.

«Ega see tervitus olnud,» vastas Kai. «Hoopis pioneerideviis.»

Nüüd sattus Mikk kimbatusse, kuid Kai selgitas lahkelt: «Deviis tähendab juhtlauset, lipukirja. See on niisugune lause, niisugune mõte, mida iga pioneer pühaks peab, alati täidab.»

Ja oktoobrilapsed kuulsid, et pioneerideviis ning vastus sellele on saanud alguse Vladimir Iljitš Lenini üleskutsesest partei liikmetele, revolutsionäridele.

Revolutsionärid pidid valmis olema salajaseks tööks: trükkima ja levitama lendlehti, õhutama töölisi võitlusele parema elu nimel. Neid võidi selle eest saata sunnitööle ja vanglasse. Revolutsionärid pidid olema valmis relvastatud võitluseks, kui sobiv aeg saabub.

See aeg, 1917. aasta oktoober, saabus. Revolutsioon võitis. Et pioneerid andsid töötuse olla ustavad Lenini õpetusele, saidki nende deviisiks Lenini sõnad: «Ole valmis!»

«Milleks peab pioneer valmis olema!» tahtis Mikk teada. Kai rääkis edasi: «Noor leninlane peab olema valmis kasvama kommunistliku ühiskonna tubliks liikmeks, valmistuma tööks oma kodumaa ja rahva heaks. Täitma kõike seda, mida ta lubas pühalikku pioneeritöötust andes.»

Nüüd teavad Mikk ja teised oktoobrilapsed, miks pioneerid ütlevad: «Alati valmis!»

JUTA RENZER

VIIEMEES

11. novembril kell pool kümme oli Harmi 8-klassilises Koolis erakordne sündmus. Esimese klassi õpilane Ain Salupõld sai kirjatehnikas viie.

Ain oli seni kirjutanud vildakaid V-sid ja uurakil U-sid, küürakaid K-sid ja õnnetuid Ö-sid. Nende pärast oli tal olnud tunnistusel kõver kolm. Ainus kolm. Nüüd siis ometi tulid pliiatsi alt kaunid ühtlased tähed.

«Tubli poiss!» kiitis õpetaja. «Esimene viis kirjutamise eest! See on sinu koolielus tähtis sündmus.»

See oli tõesti tähtis sündmus. Koguni nii tähtis, et selle puhul räägime Ainist pikemalt.

KUS AIN ELAB

Ain elab suures talumajas. Maja taga on avarad Habaja sovhoosi põllud, põldude taga mets. Metsas on Ainil luugiga salakoobas, mida mitte-mitte keegi ei tea, ja koht, kus ta koos isaga käib kütteks puid tegemas. Küttepuude tegemisel on Aini hooleks okste kokkukandmine. Pärast pannakse oksad põlema. Niiviisi jääb raieplats ilusaks.

Veel kaugemal, metsa taga, on jõgi. Vihmasel ajal on jõeäärsed niidud ja põllud pehmed. Ain teab seda sellest, et on käinud seal sissevajunud traktoreid välja tõmbamas. Päris tõmbajaks oli muidugi Aini isa oma traktoriga. Ain istus seda-aegu isa kõrval.

KUIDAS AIN KOOLIS KÄIB

Hommikul viib isa Aini mootorrattaga kooli. Mootor põriseb, tuul vuhiseb. Varsti paistavad pargipuud ja tuffav valge maja. Kojumine kestab palju kauem. Koju läheb Ain enamasti jalgsi.

Esimesed poolteist kilomeetrit käib Ain koos teiste esimese klassi lastega. Siis pöörab Ain omaette teele.

Mõlemal pool teed on põllud. Põllul lendavad varesed. Ainile tuleb meelde, mis matemaatikaõpetaja rääkis. Ta rääkis, et kodus peab valjusti harjutama liitmist ja lahutamist. Et kui kellelegi muule pole öelda, siis öeldagu või kassile: kolm pluss kolm on võrdne kuuega. Kartulimaal on viis varest. Üks neist lendab tee äärde põhusasile.

Viis miinus üks on võrdne neljaga, teatab Ain sasisorkijale. Vares keerab pea viltu. Paistab, et ta jääb vastusega rahule.

Kui varesed selja taha jäävad, hakkab Ain laulu ümisema. Lauluga kooliteed käies on tee lühem ja raske ranits kergem.

KODUVENNAD JA KOOLIVENNAD

Kodus on Ainil kolm nooremat venda. Kuueaastane Einart, kes oskab kaheksani lugeda, kolmeaastane Gert, kes oskab hästi mürada, ja päris väike Alo, kes õpib esimesi sõnu ütleva. Vendadega mängib Ain kooli. Einart on esimese klassi õpilane, Gert on õpilase ema, keda siis, kui poeg pahandust teeb, kooli kutsutakse. Ain ise on muidugi õpetaja. Laud, millel Ain iga päev koolitükke õpib, on õpetaja laud. Einartil on selle kõrval oma väike laud. KOER, KASS — kirjutab õpetaja õpilasele ette. Õpetaja tähed peavad ilusad olema, sellepärast püüab Ain kõigest väest. Õpilane Einart nii hoolega ei püüa. Einart ootab joonistamise tundi. Temale meeldib autosid joonistada.

Mõnikord on õpilane Einart natuke ulakas. Sööb tunni ajal kommi, poeb pingi alla või kriipseldab lauale. Nii koolis ei tohi. Komm kästakse õpetaja lauale panna, päevikusse kirjutatakse märkus. TULKE KOLI TEIE LAPS SOTIP LAUDA kirjutab Ain Einarti päevikusse nii ilusate tähtedega nagu oskab. Kui selle raske tööga on valmis saadud, pistab ta kommi lipsti oma suhu. Edasi tuleb ruttu vahetund teha. Nüüd võib kisaks-käraks minna. See sobib vahetunniga paremini kokku.

Peale koduvendade on Ainil veel kümme klassiõde-klassivenda. Nendega mängib ta koolimajas või koolipargis. Aga mitte tundide ajal, vaid siis, kui tähekesse koondus on. Eriti meeldis Ainile see mäng, kus oldi liiklejad ja mööda suurt maanteed raamatukokku mindi. Ja see, kus nad läheneva talve märke otsisid ja orav neid kábiga viskas.

MIS AIN ISE VIIEST ARVAB

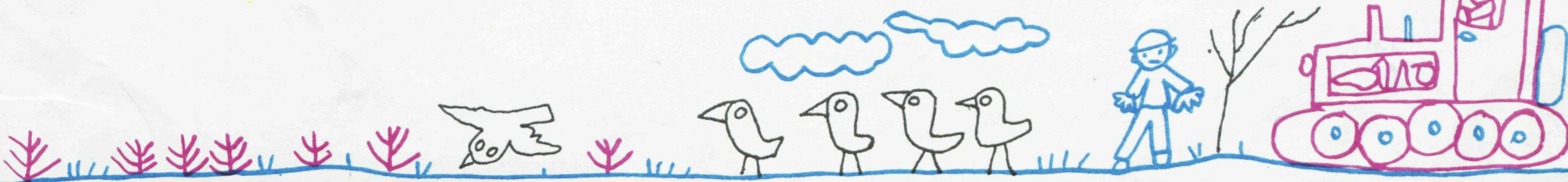
Ain arvab: viie sai ta seetõttu, et käsi enam ei värise. Varem värises, kui Ain pliiatsi võttis.

Miks käsi enam ei värise?

Seda Ain ei oska öelda. Ta ei oska arvata, et siin on mitu põhjust. Eeskätt aga see, et ta on päevast päeva hoolega püüdnud ikka ilusamaid tähti teha.

Harmi 8-klassiline Kool

JORI RANT

ELLEN NIIT

KOMA

On mu koolikotti
kukkunud üks koma.
Ei ma saa nüüd sotti,
kust või kelle oma.

Mõne eti eest ta
pääsenud on lahti,
kuigi eti ees ta
pidama peaks vahti.

Nüüd ma otsin vihust
komatumat etti,
et ta ette pihust
panna koma ketti.

On ju küll üks koma
pisike kui koomes,
kuid on siiski oma-
ette tähtis töömees.

Illustreerinud
ANNE AARE

LUMESÕDA

Hei, hei, läkiläki,
õue läki, õue läki!
Vaba kinnas, labakinnas
nüüd on hinnas.
maal ja linnas.

Hei, hei, naabri-Juku,
ära enam kambris tuku!
Hei, hei, teistre-poja,
tule teeme lumesõja!

Hei, hei, lumepallid!
Kraed ja sallid
nüüd on kallid.
Hei, hei, tutimütsid!
Oodake te, naabri-Jütsid!

LEELO TUNGAL

KASVAMISEJAGU

Vanaema mulle kleidid
suured kasvamisejagu teeb:
«Niikuinii sa venid veidi —
napil kleidil õmblus käriseb!»

Siis kui kleit on ükskord paras,
on ta juba kantud narmasteks.
Uue, suure saan sealsamas —
lahke rõiva memme arvates.

Näib, et terve elu läbi
pean ma muudkui aina kasvama.
Et ei tuleks tunda häbi,
söö või võid või putru rasvaga!

Vaat kui süön end paksuks-paksuks,
ümberrõõdult muutun heinasaoks,
ei siis memmel ole jaksu
teha kleiti kasvamise jaoks!

Kõige
parem

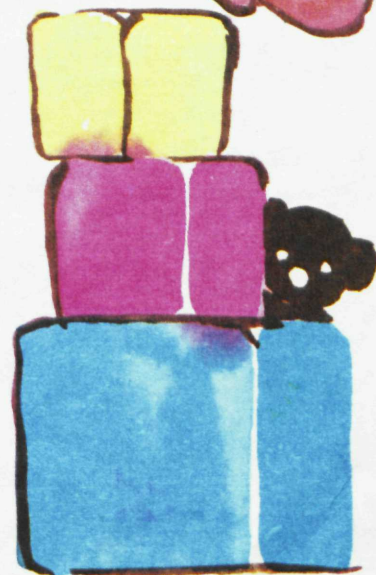
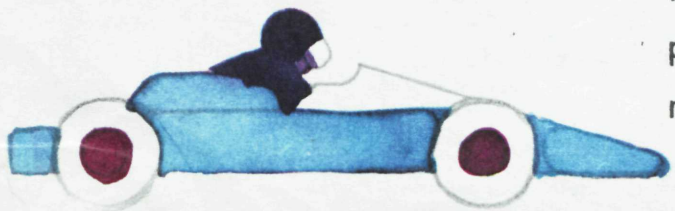
laps

HELLE LAAS

Kristal olid nukk ja päris kukk. Kukk laulis ja mängis Kristaga siis, kui kukk tahtis. Nukk laulis ja mängis Kristaga siis, kui Krista tahtis.

Krista noomis kukke: «Sa oled kõige sõnakuulmatum ja halvem laps maailmas. Laulad ja mängid siis, kui sulle meeldib.»

Nukku aga kiitis: «Sa oled kõige sõnakuulelikum ja parem laps maailmas. Laulad ja mängid siis, kui mulle meeldib.»

Illustreerinud AVO PAISTIK

KES LUMEST RÕÕMU TUNNEVAD

«Lumi! Lumi! Lund sajab!» formasid Elju ja Eino ja Ene ja Anne ja Juku — ja kes nad seal kõik olid — õue, Klaabu vuhinal kannul.

Laiad räitsakad keerlesid õhus.

«Hurraa!» hõiskas Eino. «Nüüd saab lumesõda pidada.»

«Ja lumes püherdada!»

«Ja memmesid meisterdada!»

«Ja kelgutada!» hüüdsid lapsed.

Klaabu oli krimblid lennuasendisse keeranud. Nagu suur põrnikas põikles ta osavalt maa poole libisevate räitsakate vahel, ise kiljudes: «Halloo! Halloo! Klaabu väike ringküsitus! Kes veel

lumest rõõmu tunnevad!»

Puu all hakkas rohututt liikuma. Terav must nina ilmus nähtavale.

«Piiks, piiks! Mina. Teen lume alla käigud. Neid mööda on pakasega hea soe sibada.»

Lehehunnikus sahistas unine siil: «Mina ka! Mina ka! Valge teki all on mõnus magada.»

Kuuseladvas siutsus tihane: «Mina samuti. Kui lund pole, ei riputa mulle keegi pekitükki pruukostiks.»

Aga räitsakad muudkui langesid ja langesid.

LAPSED! KUI TE TEATE VEEL KEDAGI, KES LUMEST RÕÕMU TUNNEVAD, SIIS KIRJUTAGE KLAABULE!

Kellele lumi tüli teeb

Küll sa tead seda isegi. Sellele, kelle jalg vajutab siduri- ja piduri-pedaalile. Autojuhile. Kui öösel sajab palju lund, ei saa kaubaautod poodidesse kaupa viia, bussid inimesi tööle sõidutada, kiirabiautod haigete juurde kihutada. Lumi teeb tüli liiklejatele.

Et tüli vähem oleks, peab talvel teid ja tänavaid lumest puhastama. Kohe, kui lund sadama hakkab, asuvad tööle lumesahad. Sähk lükkab suurema lume vallidesse ja pöörlev hari pühib tee puhtaks. Siis tuleb masin, mida näed teisel pildil. See on lumelaadur. Lumelaaduril on ees just nagu kaks kätt, mis kühveldavad lumevalli liikuvale lindile. Lint viib lume kõrgele, kust see auto kasti potsatab. Laadur puhastab aeglaselt liikudes teeserva lumevallist, auto sõidab tagurpidi tema järel, kuni kast kuhjaga lund täis. Kui üks

lumekoorem ära sõidab, tuleb teine auto tema asemele. See töö lõpeb alles siis, kui teed ja tänavad on lumest puhtad. Seejärel alustavad tegevust liivapuisturid. Neil on kasti peal varrastest katust. Kui ekskavaatori kopp kasti liiva puistab, veerevad liivas leiduvad kivid mööda katust maha. Liivapuisturi taga on ketas. Juht paneb sõidu ajal ketta pöörlema ja sellele hakkab kastist liiva pudenema. Pöörlev ketas pillub liiva teele ühtlaselt laiali. Liiva hulka pannakse vahel ka soola. Sool sulatab lund isegi siis, kui väljas on päris külm. Vesiseks sulanud lund on kergem koristada.

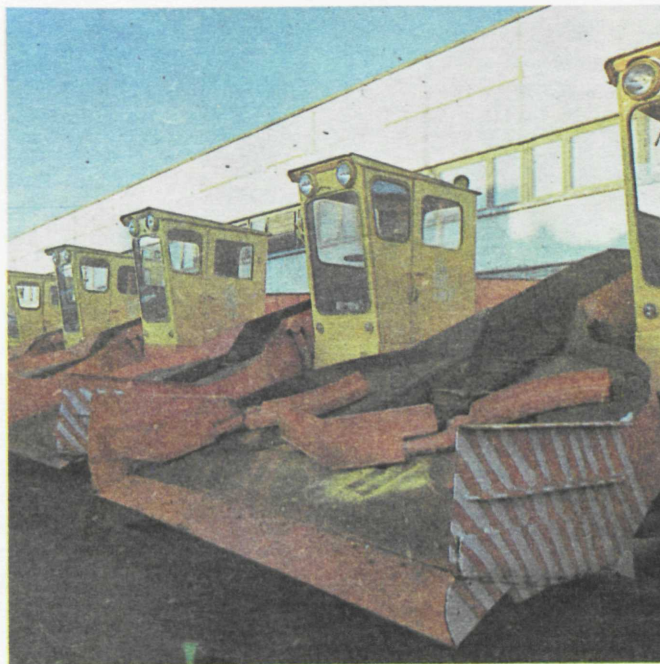
Kui teed ja tänavad on lumest puhtad ja liivatatud, ei ole enam libe.

JOHANNES PIRITA

Lumesahad

Lumelaadur

Liivapuistur

KALJU KANGUR

Unenäod

Elas muiste kuningatütar, kes armastas üle kõige unenägusid.

Igal öhtul tõi kammerteener kristallkohvri, milles olid unenäod, ja asetaski selle kuningatütrel öökapi. Üks-kaual võttis kuningatütar kristallkohvril unenägusid ning lappas neid öö läbi.

Mööda kuningatütrel käsivarsi aga ronisid täpilsed lepatriinud ja ta lopsakas juuksepuhmas lehvitasid tiibu suured ööliblikad. Hommikul tuli jälle kammerteener, võttis kuningatütrel öökapi kristallkohvri ning viis ära.

Ent ühel hommikul komistas kammerteener trepil — ta oli juba eakas mees — ja pillas kristallkohvri käest. Kohver kukkus trepile kildudeks ning kõik unenäod lipsasid laiali, täites lossi ja lossiaia.

Algas nüüd alles sigin ja sagin!

Köögis pugistasid naeru korraka kõik potid ja pajad, kõik kannud ja kastrulid. Kokad hakkasid otsemaid suures pesuvannis hapukurgitaigat kloppima. Kõik

Isemeelne kuningas

kristallkohveris

põrandaharjad pörutasid äkki polkat nagu pöörased. Lossiaias katkus aednik juukseid ega osanud enam midagi peale hakata. Kõik lõvilõuad lillepeenral lõrisesid vihaselt ja lõksutasid lõugu. Kõik moosipiruka-puud olid äkki täis kukkuvaid kagusid, igal neist käokingad jalas ja käokübarad peas. Polnud enam rahu kellelgi. Päeval kihutasid haukudes ringi karvased päevakoerad, öösel saagisid igal pool valjult ööviulid.

Kord möödus lossivärvast vaene kaluripoiss, kalavõrk õlal. Kuulnud, milles häda, keris ta võrgu lahti ja püüdis sellesse kõik ringiulavad unenäod. Seepeale jõudis kohale kammerteener, käes uus kristallkohver, ja unenäod suleti taas kohvrisesse.

Isegi kuningas röömustas. Ta andis kaluripoisile tasuks kolm säravat hõbetaalrit. Ühte neist polnud olemas, teine oli nähtamatu ja kolmas puudus hoopis. Kaluripoiss pistis kõik kolm taalrit tasku ja läks rõõmsal meelel oma teed.

Elas kord isemeelne kuningas. Kunagi polnud ta millegagi rahul. Alatasa torises ja urises, virises ja irises, pirises ja porises. Mida ka ei kõneldud, alati vaidles kuningas vastu.

Kord varastati ühel talupojal lammast. Talupoeg tuli kuningalossi kaebama.

«Mida käsitate teha, kuningas!» küsis minister. «Kas puua varas üles või maksta talupojale kahjutasu!»

«Just vastupidi!» kostis kuningas. «Puua lammast üles ja maksta vargale kahjutasu!»

Kui söepõletaja tõi kuningale sütt, küsiti kuningalt: «Mida käsitate teha, kuningas! Kas panna söed keldrisse ja saata söepõletaja minema!»

«Just vastupidi!» käskis kuningas. «Panna söepõletaja keldrisse ja saata söed minema!»

Kui kuningas istus lõunalauda, kõneles kokk:

«Täna on lõunaks praetud kartulid ja koorejäätis. Loodan, et kuningas on rahul.»

«Just vastupidi!» käratas kuningas. «Olgu laual praetud jäätis ja kartulikoored!»

Kord tulid lossi moosekandid.

«Kes need on!» küsis kuningas umbusklikult.

«Need on torupillimängija ja trummilööja,» seletati.

«Pikem puhub torupilli ja lühem taob trummi.»

«Just vastupidi!» vihasas kuningas. «Las lühem taob torupilli ja pikem puhub trummi!»

Hakkaski trummilööja torupilli peksma, kuni pill oli taotud sodiks. Torupillimängija aga puhus trummi, kuni see läks niisuguse pauguga lõhki, et kuningas kukkus istuli.

Ühel ööl otsustas kuningas jahile sõita. Metsas aga varitses kuningat röövel. Ta röövis kuninga puupaljaks ja siis sidus veel puu külge. Kuninga jahimehed tabasid hommikul röövli ja leidsid puu külge seotud kuninga.

«Mida käsitate teha, kuningas!» küsisid nad. «Kas heita röövel vangitorni ja vabastada kuningas!»

«Just vastupidi!» käratas kuningas. «Lasta röövel vabaks ja heita kuningas vangitorni!»

Nii tehtigi, sest keegi ei julgenud kuningale vastu vaielda.

Röövel lasti vabaks ja kuningas heideti lossi vangitorni. Ja kui ta vahepeal pole targemaks saanud, siis istub ta seal tänapäevani.

MARUKI ÕPIB KIRJUTA

Maruki on väike jaapani poiss. Ta elab Eestist väga kaugel. Kui meil on pime öö ja kõik lapsed magavad, läheb Maruki juba kooli.

Tõusva päikese maal on siis hommik. Jaapanit nimetatakse ka tõusva päikese maaks.

Kõige rohkem hoolt ja vaeva nõuab Marukilt kirjutamine. Jaapani lapsed õpivad seda mitu aastat. Kirjutada tuleb mitte sulepeaga, vaid väikese pintsliga. Jaapani keeles tähti ei ole, on vaid hieroglüüfid,

All: Maruki oma õega.
Paremal: Jaapani lapsed koolitunnis.

Autori fotod

mis meile näivad arusaamatute konksuketena. Huvitav on ka see, et Maruki ja kõik teised jaapani lapsed kirjutavad paremalt vasakule. Meie kirjutame vasakult paremale. Jaapani lapsed võivad kirjutada isegi ülevalt alla. Meie nii kirjutada ei tohi, keegi ei saaks siis midagi aru. Hieroglüüfe, mis koolis tuleb selgeks õppida, on umbes kaks tuhat. Kui hieroglüüfe hästi kirjutatakse, näevad jaapani koolilaste vihikud välja nagu kaunid pildid. Selleks tuleb aga usinasti harjutada. Meie koolis oleks vist kõigil jaapani lastel kirjutatehnika hindeks «viis».

JÜRI RAUDSEPP

MA

日

päike

山

mägi

木

puu

馬

hobune

人

inimene

目

silm

Maailmas kasvab väga palju taimi. Igaühel neist on oma nimi. Kindlasti sa tunnend sinilille, roosi, õunapuud, kuuske ja veel paljusid teisi puid ja lilli. Kui kogu maailmas kasvavate taimede nimetused kirja panna, peaks täis kirjutama terve «Tähekesse» ja ikka ei mahuks veel kõik ära. Kuna kõikidest taimedest «Tähekeses» rääkida ei jõua, tahame sulle hakata jutustama nendest, mis igal pool ei kasva, mis on haruldased. Edaspidi leiad meie ajakirjast lugusid taimedest, mida paljud inimesed ei tunne ja ka nendest, mida peame hävimise eest kaitsma.

JUGAPUU

Mänd, kuusk ja kadakas on meie metsa tavalised okaspuud. Nad kasvavad igal pool ja neid tunnevad kõik. Peale nende kasvab Eestis veel üks huvitav okaspuu — jugapuu. Ta on haruldane puu kogu maailmas ja kuulub kõikjal looduskaitse alla.

Okaste poolest on jugapuu sarnane kuusele. Tumerohelised okkad on aga kuuse okastest pehmemad, pisut laiemad ja lamedad. Okkad kinnituvad oksale nii nagu oleksid nad kahele poole laiali kammitud. Puudutades tundub jugapuuoks pehmena, kuuseoks aga torgib kätt.

Niisuguseid käbisid kui kuusel jugapuul ei ole. Jugapuu käbid on nagu väikesed piklikud punased marjad. Marja moodi käbid on ka kadakal. Nad on valminult tumesinised. Nii on jugapuu sarnane kuuse ja ka kadakaga. Jugapuu marju söövad linnud. Inimene aga ei või jugapuu okkaid suhu panna, sest need on mürgised. Mitmeid tuhandeid aastaid tagasi olid ilmad meil soojemad ja niiskemad. Siis kasvas Eestis isegi jugapuumetsi. Praegu leidub meil jugapuid kõige rohkem Saare- ja Hiiumaal, sest seal on talved soojemad kui mujal Eestis. Kõrgeks puuks ta meil enam ei kasva. Jugapuud on Eestis põsakujuulised ning kasvavad teiste puude all varjus. Nad sirguvad väga aeglaselt, võivad elada aga kolme tuhande aasta vanuseni.

Jugapuu puit on väga kõva, ilusa punaka värvusega. Üsna ammu, kui jugapuid kasvas meil rohkesti, tehti temast mööblit, puunõusid, vankrirattaid, rehapulki ja palju muudki vajalikku. Lääkivatest tumerohelistest okstest valmistati pärgi. Praegu seda enam teha ei tohi.

Aegade jooksul on jugapuu muutunud väga haruldaseks, sest meie praegused tingimused ei sobi talle kasvamiseks.

Seda haruldast ja ilusat okaspuud peame hoidma ja kaitsma.

ÕIE JAAGOMÄE

Joonistanud KARIN NIINEPUU

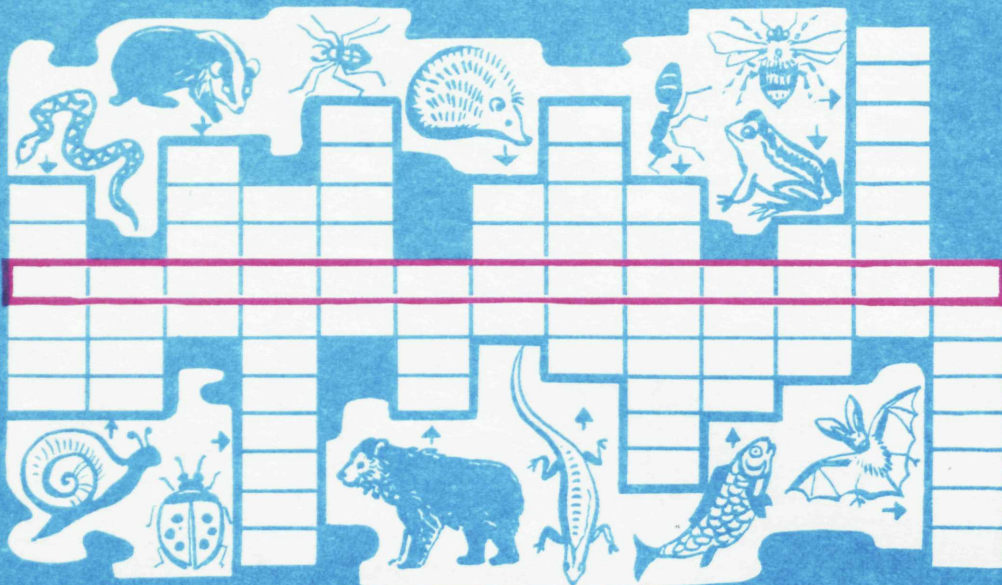
MILLISEID
RAAMATUID
LUGESID
KOOLIVAHEAJAL
TEEDU
TÄHEKAASLASED!

AATOMIKU
PÄIKESE
SÕNAKUULMATU
TULIPUNANE
LÕVI LÖRR JA
KARUPOEG
VÄIKE
PIPI

PUHH
HUNDIKUTSIKAS
JÄNES JASS
PEREKOND
SPORDIMEES
PIKKSUKK
LILLEKE
JUHTUMISED

KES MAGAB TALVEUNDI!
VASTUS KIRJUTA
OLALT ALLA.

OIGE LAHENDUSE KORRAL
SAAD PÕIKREAS SUVEUNDI
MAGAVA LOOMA NIMETUSE.

REBANE LEIDIS
JÄNKU JÄLJED JA
HAKKAS MÕÖDA
NEID MINEMA.

JÄRSKU
AGA SATTUS TA
SEGADUSSE — EI
OSANUD
OTSUSTADA,
MISSUGUSE TEE
PEAB VALIMA, ET
JÄNEST KÄTTE
SAADA. AIDAKE,
LAPSEDI!

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!

HELJU RAMMO

JÄNES POLE LÕVI

Tegelased:

Jänesepoiss KIKI

Jäneseüdruk KIKU

HIIREKE

KIKI ja KIKU tulevad arglikult hüpates. Äkki jääb Kiki liikumatult kükitama.

KIKU: Mis juhtus?

KIKI: Vaata, seal põõsa all nagu oleks midagil!

KIKU (kohkunult): Ei, mina ei vaatal Pigistan parem silmad kinni. Pigista sina ka silmad kinnil!

KIKI: Juba pigistan. (Mõlemad värisevad natuke aega.)

KIKU: Kas... kas sulle on juba keegi kallale tulnud?

KIKI: Justkui veel ei ole. (Kinnisilmi ümbrust kobades): Kus sa oled? (Puudutab kogemata Kikut.)

KIKU (kiljatab): Oehl! (Nüüd ehmuab Kiki sedavõrd, et vupsab kõrvale ja poeb põõsa alla.)

KIKU: Kuhu sa pugesid? Kus sa oled?

KIKI: Teen kohe silmad lahti ja uurin järele. (Vaatab ringi.) Tead, ma olen põõsa all. Siin ei ole kedagi.

KIKU (avab silmad): Ei ole või?

KIKI: Ainult üks pildiraamat on. Mõni laps vist unustas maha. (Võtab raamatu, kalpsab Kiku juurde.) Vaata, mis siia on joonistatud!

KIKU: Ei, mina ei vaatal!

KIKI: Sina oled siia joonistatud!

KIKU: Mina?! (Vaatab.) Ei, minu meelest hoopis sina.

KIKI: Mina? Võib-olla tõestil lgatahes on see jännes mis jännes!

KIKU: Aga kes tema kõrval istub?

KIKI: Ah et kõrvalleheküljel? (Vaatab.) Ool!

KIKU: Kes?

KIKI (uhkelt): Lõvi!

KIKU: Ja sa ei kardagi?

KIKI: Miks ma peaksin kartma, kui pildi peal on jännes ja lõvi täpselt ühesuurused, tähendab võrdsed.

KIKU: Võrdsed?

KIKI: Just!

KIKU: Aga kas nii saab üldse olla?

KIKI: Näed ise, et saab. Oleme senini ilmaaegu kartnud ja värisenud.

KIKU: Ilmaaegu?

KIKI: Nojah... Sest me lihtsalt ei teadnud, et oleme lõvi-ga võrdsed.

KIKU: Aga vaata ometi, mis-sugused kihvad lõvil on!

KIKI: Kas mul on siis kehve-mad? Eks vaatal! (Näitab oma

hambaid.)

KIKU: Oi, sinu hambad on ka
üsna teravad!

KIKI: Noh, ega ma muidu rää-
giks!

KIKU: Aga... aga lövid pida-
vat hirmsa häälega mõrgama.

KIKI: Võib-olla võin minagi
hirmsa häälega mõirata.

KIKU: Sina?

KIKI: Miks mitte. Mul pole
seni pähe tulnud proovida.
Aga nüüd kohe proovin. Kuu-
la! (Teeb häält.) Kas oli hir-
muäratav?

KIKU: Oli küll.

KIKI (hakkab uhkelt keksima):
Enam ma ei karda mitte keda-
gi! Ja sina ka ära karda!

KIKU: Ega ma kardagi.

KIKI (lööb käpaga vastu rin-
du): Nüüd oleme julged nagu
lövid!

KIKU (ümber vahtides): Imelik!

KIKI: Mis asi?

KIKU: Kui ei karda, siis on
kõik hoopis teistmoodi. Puud
ja põõsad, rohi ja lilled. Ja nii
imekerge on hingata!

KIKI: Kogu mets on nüüd ju
meie omal! (Vaimustatult.)
Meie, meie, meie!

(Krabin. Jänesed jäävad koh-
kunult kuulatama.)

KIKU: Kas kuulsid?!

KIKI: Kuulsin!

KIKU: Keegi... keegi krabis-
tas.

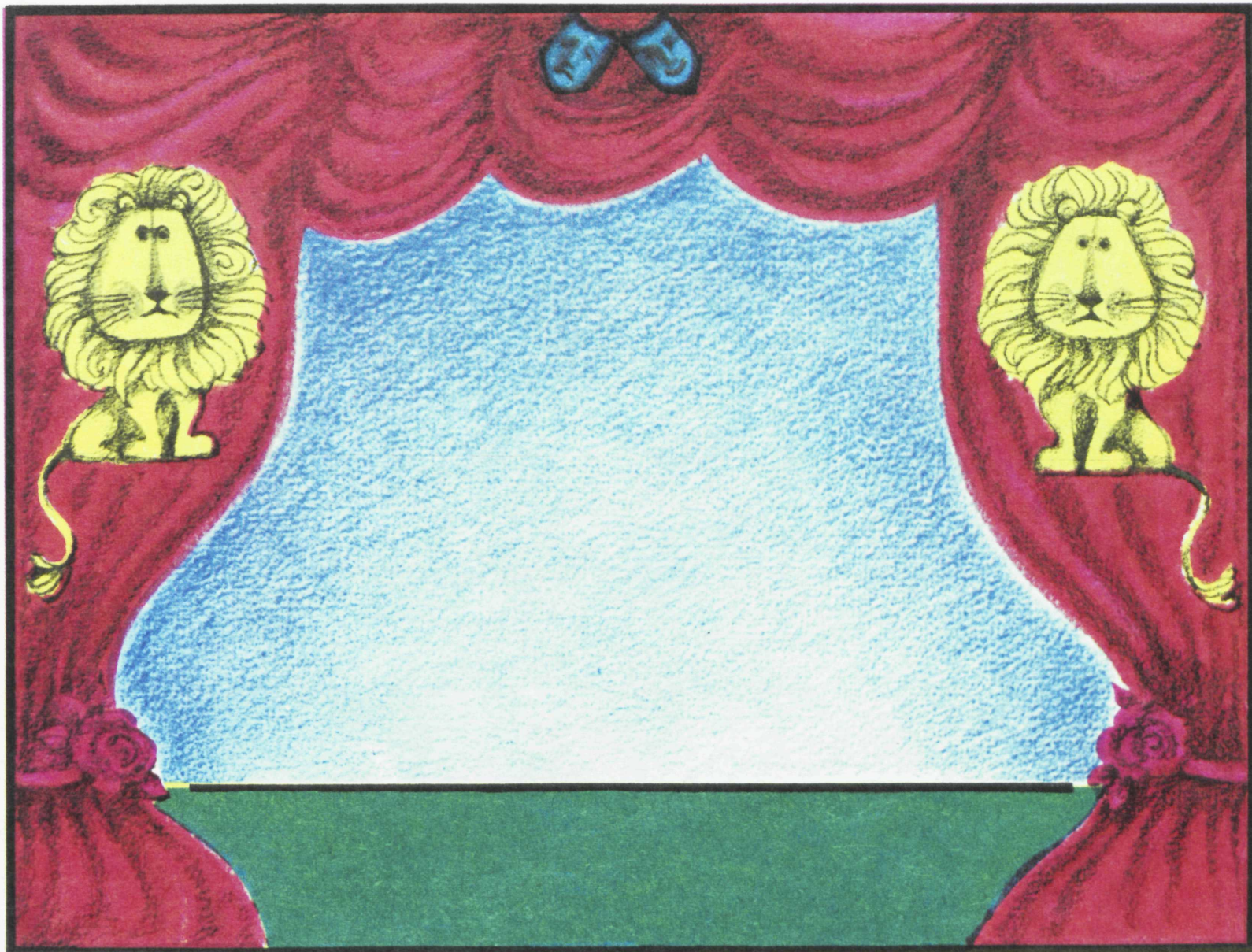
KIKI: Krabistas küll!

KIKU: Äkki on lövi! Paneme
plehku!

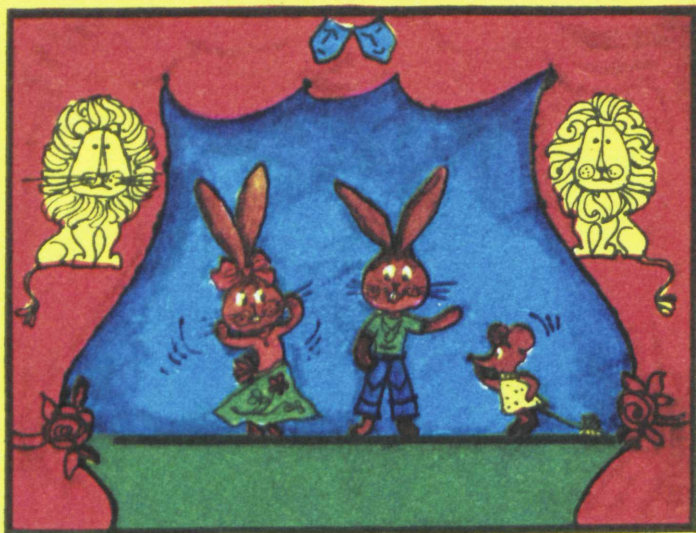
KIKI: Jookseme! (Pagevad.)

HIIREKE (otsivalt ringi vaa-
dates): Piuks-piuks! Piuks-
piuks! Piuks-piuks! Miks mu
ema küll koju ei tule?

SEDA SINIST JOONT MÕDDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

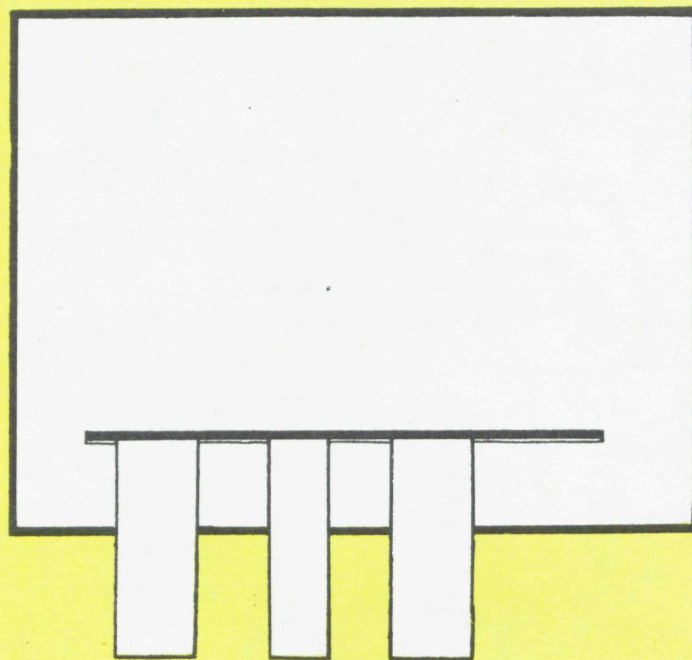
Joonistanud ELLE TIKERPÄE

MÄNGIME ISE

Selles «Tähekeses» on näidend «Jänes pole lõvi». Saad selle ka ise maha mängida, kui lõikad välja lava ja tegelased.

Tegelasi on kolm: kaks jänkut ja hiir. Nende väljalõikamisel pead olema hästi täpne ning jälgima musta kontuurjoont. Seejärel lõika veel papist või paksemast paberist kolm umbes 10 sentimeetri pikkust riba. Need

peavad olema sama laiad kui tegelaste jalgade küljes olevad valged paberid. Ribad kleebi jänkudele ja hiirele pikenduseks.

Nüüd lõika välja lava. Lava pörandasse katsu musta kontuurjoont mööda hästi sirge ava teha. Lava tagaküljelt pistad tegelased läbi ava ja liigutad neid ribade abil.

Võib-olla tahad aga hoopis mõnda teist näidendit mängida! Siis tuleb sul tegelased ise joonistada. Tegelaste joonistamisel arvesta seda, et nad lavale ära mahuksid.

JÄNKU JÜTS

PUUD ON JUBA RAAGUS,
LUMI LANGEND MAHA,
VÄIKSEL JÄNKU JÜTSIL METSAS
OLLA NÜÜD ON PAHA.
KÜLMETAVAD KÄED JA JALAD
KÕRVAD JUBA SINISED,
AGA PÄIKEST POLE NÄHA
TALV ON IKKA VOIMUMEESE!

ELIN SIMISKER,
Tartu 2. Keskkooli
IV b klassi õpilane

MIS ME TEEME TALVEL

PANEME NÜÜD KINDAD KÄTTE,
TEE ON MEIL JU KELGUMÄKKE.
JOPE SELGA, MÜTSKI PÄHE,
SIIN MEIL AEGA VÄHE LÄHEB.

SIIN ON KELGUD, SIIN ON MÄGI,
SIIN ON TERVE LASTEVÄGI.
OKSAD PAKSULT LUND ON TÄIS,
ÕUSEL PAKANE SIIN KÄIS.

LUMESÕDA TEEME KA,
EI MEID KEEGI VÕITA SAA.
TEEME VEEL ME LUMEST MAJA,
SELLEKS PALLE LÄHEB VAJA.

KELGUGA ME PALLE VEAME,
PALLID MUUDKUI RITTA SEAME.
IGAKS PÄEVAKS JÄTKUB LUND,
KELGUMÄEL EI TULE UND.

MARIANNE PAIMRE,
Paide 3. Keskkooli
IV b klassi õpilane

HAMSTER

Mul on kodus hamster. Ta on väike pruun loomake mustade nõöpsilmadega. Tema nimi on Kerra. Süüa armastab ta saia, teri, võilillelehti ja juurvilja. Ükskord ronis Kerra pesakastist välja, et toas natuke ringi vaadata. Ma ehmusin, sest arvasin, et ta on kassi teele ette jäänud. Hakkasin Kerrat hüüdma. Lõpuks ilmus ta kapi alt oma uudishimulikku ninaotsakest ja vurre liigutades. Mul oli hea meel, et leidsin ta.

EVELIN SOOSAAR,
 Tartu 8. Keskkooli
 II c klassi õpilane

KÄISIN TARTUS

Sõitsime autoga Tartusse. Tädi elab ues majas viiendal korrusel. Sellel majal on ka rõdud. Rõdult alla vaadates tunduvad autod nii pisikesed nagu tikupsid, inimesed ja puud paistavad samuti väga väikesed. Tartus on suur jõgi — Emajõgi. Seal saab isegi laevaga sõita. Tartus asub Eesti suurim kõrgkool — Tartu Riiklik Ülikool. Seal õppides saab targaks. Käik Tartusse oli igati tore ja kasulik.

PILLE KALM,
 Väana 8-kl. Kooli
 III klassi õpilane

Ülal: «Suusatamas» — joonistanud Tartu 8. Keskkooli I klassi õpilane MERIKE KUUSIK

Paremal: «Meie teeme lumememme» — joonistanud Tartu 8. Keskkooli II c klassi õpilane JANA LÕUK

Esikaanel VALLI HURDA
 joonistus «Tii-tii tihane».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союза пионерской организации Эстонской ССР «Тяхеке» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин. 200090. Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101. Пярну маantee, 67-а. Цена, 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ 3937. Тираж 70.000.

ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 1 — 1978. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-а. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste. Vastutav sekretär J. Pirita, kunstilise toimetaja E. Pikk, korrektor A. Jürgens. Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstilise toimetaja 681-321; koolielu, teadus, tehnik 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 1. XII 1977. Trükkida antud 20. XII 1977. Trükiaru 70 000. Ofsetpaber nr. 1. 60 x 90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.65. MB-08688. Tellimise nr. 3937. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükikoda. Tallinn 200 090, Pärnu mnt. 67-а.

TURKMEENI KIRJANIK
KAJUM TANGRÖKULIJEV

KES ELAB KÕRBES

Kõrberebane on erk ja väle,
kaljudelt ta lendu ajab trappe.
Põõsastikus peidab ennast jänes,
igatsedes haljaid rohulappe.

Veeta võivad elada siin ussid
nagu nende naabrid – sisalikud.
Palju vett ei vaja siil ja suslik,
kilpkonna rahu põud ei riku.

Lakkamatu janu ainult vaevab
pikajalgset iludust džeiraani.
Kuuma liiva sisse lohke kaevab,
püüdes välja jõuda niiske maani.

Vett ta haistab kümne versta taha,
öösel tormab jooma tuulekiirul.
Vahel jõuetusest langeb maha,
aga tohib puhata vaid viivu.

Tõlkinud Heljo Mänd

Illustreerinud VALLI HURT

